

Van de voorzitter

Het jaar 2023 sluiten wij bijna af. Een jaar met volop belangstelling voor de molen. Dat bleek wel op Monumentendag. Meer dan 300 bezoekers voor rondleiding op de molen en 160 betalende klanten in de winkel. En weer aanmeldingen om ons te steunen als Gildenaar voor slechts € 25 per jaar. Dank daarvoor!

Steun ons en wordt Gildenaar. Een aanmeldingsformulier vindt u in de winkel en op onze website.

Want dat hebben wij hard nodig. Regulier onderhoud hebben wij goed afgedekt met jaarlijkse inkomsten. En daar bent u als Gildenaar een klant van de winkel een belangrijk onderdeel van.

Maar soms stuiten we op zaken die extra aandacht vragen. Dat is haast logisch bij een 'oud' monument dat vrijwel dagelijks in bedrijf is. De huidige wieken draaien al 36 jaar trouw rond. Bij de verplichte inspectie werden enige tijd geleden haarscheurtjes ontdekt in het metalen kruis. Dat MOET binnen 2 jaar vervangen worden! **Hiervoor is ongeveer € 100.000 nodig en dat hebben wij niet.**

Wij zijn bij de gemeente geweest om steun. Er was een mooi gesprek met de wethouder en ambtenaren Er was alle begrip voor onze situatie. **Maar GEEN budget.**

Wel voorzagen ze ons van tips hoe wij steun van landelijke fondsen kunnen krijgen. Maar dat weten wij zelf wel (sorry voor mijn cynisme)!

Ter info: gedurende 3 jaar ontvingen wij jaarlijks € 5000 van de gemeente Zoetermeer, maar vanaf 2023 is er geen budget meer.

Sorry hoor, maar er zijn slechts 5 rijksmonumenten in onze stad. Koester die, gemeente!

Natuurlijk zijn wij aan de slag gegaan. Provincie en de landelijke molenstichting hebben wij om steun gevraagd. Mogelijk komen wij in aanmerking voor 70% subsidie. Dat weten wij begin januari.

Dan komen wij alsnog € 30.000 tekort. HELPT U ONS? Wij gaan acties op touw zetten, wordt dus zeker vervolgd!

Jacques Boonekamp
voorzitter

Uit de molenwinkel

Beste mensen,

We beloofden u zo nu en dan op de hoogte te houden over het "wel en wee" van onze gezellige winkel.

Wel nu: het draait goed in onze winkel en daar werken de wieken natuurlijk aan mee!

Het aantal bezoekers dat onze winkel weet te vinden is het laatste kwartaal met ongeveer 10% gestegen en dat is reden tot tevredenheid, maar van achterover leunen is geen sprake! Wij willen van goed naar beter en dat proberen wij waar te maken door de kwaliteit van onze producten scherp te bewaken en de optimale inzet van onze zeer gewaardeerde vrijwilligers. Zij openen iedere zaterdag van 11.00 uur tot 17.00 uur de Molendeuren om u welkom te heten en u, indien mogelijk, op uw wenken te bedienen.

Aan ons assortiment wordt ook de nodige aandacht besteed en u vindt regelmatig nieuwe producten in onze schappen.

Voorheen zag u bij ons in de winkel een assortiment-folder. Maar gezien de mutaties van de producten hebben we besloten dat deze folders tot het verleden gaan behoren.

Wij gaan binnenkort deze folder vernieuwen op onze site en proberen deze zo up to date mogelijk te houden.

Mocht u toch nog vragen hebben over onze artikelen? Schroom niet om ons te bellen dan komen we er samen zeker uit. Een mail naar de Molenwinkel is ook een optie.

Zoekt u in de feestmaand gezellige cadeautjes misschien? Wij stellen, op verzoek, een gewenst pakketje voor u samen, hetgeen we verpakken in een mooi Molentasje.

Kortom een aantal redenen om Molen de Hoop te bezoeken. Tegelijkertijd ondersteunt u ons broodnodige onderhoud.

Wij verwelkomen u graag.

Namens alle vrijwilligers,
Els Groenewegen
Medebestuurder

Filmclub

Eén van de wensen uit het jubileumjaar 2022 was het maken van korte film over de molen. Niet te technisch, geschikt voor een groot publiek en bedoelt om belangstellenden naar de molen en de winkel te trekken. De Videoclub Zoetermeer bood aan om deze film te maken.

Door allerlei omstandigheden kwam het er in het jubileumjaar niet van, maar op 23 september jl. was het zover. Met een drone, 3 filmers en een regisseur is men de hele dag bezig geweest met het maken van opnamen.

Onze maatschappelijke stagiaire van vorig jaar, Bree van den Boom, neemt de kijkers tijdens de film mee door de molen en vraagt de molenaars Herman en Bart van alles over de werking van de molen, het malen van graan, de diverse producten en de winkel.

Zodra de film gereed is, zal deze op de website van de molen geplaatst worden. Wij zijn benieuwd naar het resultaat!

DECEMBERPRODUCTEN

In de gezellige decembermaand zijn ze er weer: decemberproducten.

Vanaf vandaag de gezellige mixen voor speculaas, speculaascake, pepernoten en kruidnoten. Na 5 december onder andere de mix voor overheerlijke kersttulband.

Zolang de voorraad strekt!
De winkel is elke zaterdag geopend van 11 tot 17 uur.

Examen op de molen

Op 21 september jl. hebben 4 leerling-molenaars van het Gilde van Molenaars hun opleiding afgesloten met het doen van een examen op "onze" molen De Hoop. De examens worden afgenomen door Vereniging De Hollandse Molen, zodat opleiding en examens door verschillende instanties worden verzorgd.

De leerling molenaars zijn voor het examen een aantal dagen op de molen geweest om de molen te leren kennen om goed beslagen ten ijs te komen. Ook konden ze op deze dagen de laatste puntjes op de i zetten en werden ze op de hoogte gebracht voor de bijzonderheden van De Hoop.

Het examen wordt afgenomen door 3 examinatoren en 1 notulist maakt aantekeningen. Het examen duurt ongeveer 1,5 uur en bestaat uit 3 delen. Als eerste moet de kandidaat zijn vaardigheden tonen door de molen gereed te maken om te gaan draaien en vervolgens te laten draaien. Tijdens dit deel van het examen worden ook de nodige vragen gesteld over het hoe en waarom van bepaalde handelingen, diverse onderdelen van de wieken, het op de wind zetten van de molen etc.

Het tweede deel van het examen speelt zich af in de molen en met name in de kap. Daar krijgt de kandidaat de nodige vragen over de constructie, het smeren van diverse onderdelen, onderkennen van storingen en de te nemen acties, de werking van de vang (rem) van de

molen. Ook de functie van de molen komt aan de orde.

Het derde en laatste deel van het examen is onderin de molen onder het genot van een kop koffie met wat lekkers erbij. Tijdens dit deel van het examen krijgt de kandidaat wat algemene vragen over diverse molentypen en functies. Het belangrijkste onderdeel is echter het toetsen van de weerkennis. Diverse weersituaties worden besproken en het is aan de kandidaat om uit te leggen hoe hij op bepaalde situaties gereageerd, waarom het bepaalde maatregelen treft en hoe de molen zo veilig mogelijk wordt achter gelaten tot de volgende draaidag.

Nadat de laatste vragen zijn gesteld, wordt de kandidaat even naar buiten gestuurd en gaat de examencommissie in beraad. Na een paar minuten wordt de kandidaat weer binnen geroepen en krijgt vervolgens de uitslag te horen.

Tijdens de examendag op De Hoop zijn alle vier de kandidaten geslaagd, zodat Zuid-Holland weer 4 molenaars rijker is. In het begin van de dag was het slecht weer met regen en geen wind, maar ondanks dat kunnen we terugkijken op een geslaagde dag. Namens het bestuur van Stichting Molen De Hoop kregen de kandidaten en de examencommissie nog een kleine herinnering aan deze dag. *Gefeliciteerd mannen en hou de molens in ere!*

Bart Dooren
molenaar Molen de Hoop

Kijk regelmatig op onze Facebook-pagina voor de laatste informatie!

Onderdelen van de molen: de bovenas

Molen De Hoop bestaat uit talloze onderdelen. Ieder onderdeel heeft zijn eigen functie, gemaakt uit het voor die functie meest geschikte materiaal. Omdat molens vroeger “gewoon” werktuigen waren, zit er geen enkel overbodig onderdeel aan. Indien de ruimte het toelaat, zullen we in MolenNieuws regelmatig een onderdeel voor het voetlicht halen.

Deze keer de bovenas.

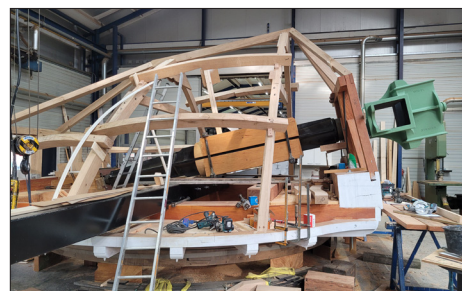

De bovenas is de belangrijkste as in de molen. Aan de bovenas zijn de wieken vastgemaakt. Op bovenstaande foto is duidelijk zichtbaar dat de roeden die de basis van de wieken vormen (daarover in een latere aflevering meer) door de blauwe askop gestoken zijn.

Vroeger werd een bovenas van hout gemaakt. Hiervoor was een zware eiken stam nodig van circa 75x75 cm en een meter of 6 lang. Op twee plekken werd de as rond gemaakt als lager om te kunnen draaien, ter bescherming werden er ijzeren strippen ingehakt. De gaten in die in de askop werden gestoken voor de wieken, verzwakten de as natuurlijk behoorlijk. Bovendien zit deze askop altijd in weer en wind en gaat na verloop van tijd rotten. Een gemiddelde levensduur voor een bovenas was hierdoor maximaal een jaar of 30.

voorbeeld houten bovenas

nieuwe molenkap in aanbouw

Door de industriële revolutie ontstond de techniek voor het gieten van ijzer. Begon men eerst met kleine dingen van gietijzer te maken, al snel werden de gietstukken groter en ging men ook bovenassen van gietijzer maken. Voor zover bekend bevindt de oudste gietijzeren bovenas in Nederland zich in een molen aan de Kinderdijk en deze draait nog steeds. Dat is iets anders dan een levensduur van 30 jaar, wat dus een aanzienlijke besparing in kosten voor de moleneigenaar oplevert. Het gieten van een bovenas was zeker voor die tijd een waar kunststuk, gezien de omvang, het gewicht en de hoeveelheid gietijzer die men hiervoor moest smelten. En dan na het gieten de as afwerken en de lagers zuiver rond, glad, haaks en in 1 lijn afdraaien. [Voor de echte geïnteresseerden staat er op Youtube een film, zoek op “gieten van een bovenas”.](#)

Op de foto van een nieuwe molenkap in aanbouw, is de gietijzeren bovenas duidelijk te herkennen. Rechts de askop met de gaten voor de roeden, in de kap het lijf van de as. De bovenas steekt tot bijna achterin de kap. Ongeveer in het midden van de bovenas is deze vierkant gemaakt met houten vulstukken. Op deze vulstukken wordt het bovenwiel vastgezet, het eerste tandwiel wat de draaiende beweging van de wieken naar de molenstenen brengt.

Alleen de gietijzeren as weegt al circa 4.000 kg, afhankelijk van de afmetingen. Uiteindelijk moest deze ook in de molen geplaatst worden, vroeger nog zonder hulp van hijskranen. Naast de molen werd een zware paal gezet, de rechtmast, en met touwen en katrollen werd op handkracht de as omhoog getakeld. En als deze dan op hoogte is, wordt er eerst even geposeerd voor de foto.

Bart Dooren
molenaar Molen de Hoop

het steken van de bovenas

Lions Zoetermeer Mosselavond

Tijdens de Mosselmaaltijd voor goede doelen van de Lions in 2022, kreeg onze stichting 50% van de avondopbrengst. Dat was wel € 10.000! Het bedrag is aangewend om een zgn. tarweblazer aan te kopen, waarmee tarwe naar de twee silo's bovenin de molen wordt geblazen. Hiermee doen wij weer een stap om ons mooie Zoetermeerse monument in bedrijf te houden en daarmee te behouden voor alle Zoetermeesters.

Elders in dit MolenNieuws leest u meer over deze verbetering. [Dankzij de gulle donatie van de Lions konden wij deze realiseren.](#)

afvaardiging van ons bestuur (november 2022)

Stichting Molen De Hoop Zoetermeer

is een

Rondleidingen in de molen zijn mogelijk op zaterdagmiddag tussen 13:00 en 16:00 uur, afhankelijk van beschikbaarheid van molengidsen.

Schoolbezoek aan de molen

Eind mei kwam klas 3 (groep 5) van de Zoetermeerse vrije school de Vuurvogel lopend naar de molen. Het doel van de dag was kennis opdoen over de molen als gebouw en het malen van graan.

Binnen klommen de kinderen tot de maalzolder. Daar kreeg het handmaalsteentje alle aandacht. De meegekomen ouders leidden het beurtelings gebruik van het steentje in goede banen. In kleine groepjes werd ook de steenzolder bezocht. Daar was aandacht voor het verschil tussen volkorenmeel en bloem.

Met een zak volkorenmeel, om op school brood te bakken, liep de klas weer naar school terug. Een aantal van de kinderen zien we binnenkort op een zaterdagmiddag in de molen terug. Dan kunnen ze hun familieleden vertellen wat ze tijdens het bezoek hebben gezien en in de winkel meel te kopen om thuis brood of pannenkoeken te bakken.

tekst: Wout Aartsen, molengids

foto: A. van der Spek

Graanblazer in de molen

Om met onze molen te kunnen malen hebben we uiteraard goede bakkerstarwe nodig. De molen heeft op de tweede zolder 2 silo's van ongeveer 3 ton elk. Om deze silo's gevuld te krijgen, werd in het verleden tarwe geleverd met een speciale vrachtwagen met blaas inrichting.

Helaas is deze vrachtwagen een jaar geleden onherstelbaar beschadigd geraakt. De leverancier zag geen mogelijkheden om rendabel een nieuwe aan te schaffen, waardoor we met spoed op zoek moesten naar een nieuwe leverancier. De transportbuizen in de molen, die naar de silo's lopen zijn geschikt voor het inblazen van tarwe met een bulk wagen. Er is enige tijd tarwe geleverd met zo'n grote bulkwagen.

Nu is de hoeveelheid tarwe die we per maand afnemen eigenlijk te klein voor zo'n grote bulkwagen. De leverancier gaf daarom aan hiermee te willen stoppen. Andere opties zijn: tarwe als zakgoed op een pallet of tarwe in "Big-Bag" van 1000 kg.

Voorwaarde om tarwe in big-bag te kunnen ontvangen, is dat we vervolgens zelf de tarwe naar de silo's kunnen krijgen.

Hiervoor zijn een aantal mogelijkheden onderzocht. De collega's van molen De Eendracht in Alphen aan den Rijn hadden dezelfde problemen met de levering van tarwe. Zij hebben dit opgelost door de aanschaf van een gecombineerde zuiger-blazer en dat werkt naar tevredenheid. Daarom is voor molen de Hoop ook een tarweblazer met aanzuig mogelijkheid aangeschaft.

Deze blazer stelt wel andere eisen aan de transportleiding, dus er is een nieuwe buis met grotere diameter in de molen bijgeplaatst.

Na levering bleek helaas dat er problemen optraden met het inschakelen van de graanblazer: steeds vloog de stop eruit als de machine naar de hoogste stand werd geschakeld. Na consult van de leverancier is dit probleem in samenwerking met onze elektriciens gelukkig opgelost.

Vervolgens is de eerste proeflevering met succes naar silo 1 geblazen.

Vanaf nu hebben we dus meer keuzevrijheid in onze graanlevering.

Herman Polderman
molenaar Molen de Hoop

12 december Lichtjesavond

Het einde van het jaar is alweer in zicht. Natuurlijk nemen wij ook weer deel aan de beroemde "Lichtjesavond" op **dinsdag 12 december van 19.00 tot 21.00 uur.**

We hebben de Kerstman gevraagd onze Molen te bezoeken en hij komt! Kinderen mogen gratis met hem een selfie maken! Wij zorgen voor sfeervolle kerstmuziek, chocolademelk met kerstkransjes en de glühwein zal zeker niet ontbreken.

Komt u ook?

